

Megjelenik a' Társalkodóval együtt minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a' szerktő 's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik szám alatti **T r a t t n e r - K á r o l y i** ház első emeletén, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy más külföldi tartományokba kivántató példányok iránt csupán a' bécsi es. főpostahivatal utján történhetik a' megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hirdetésny folyó étetik 's pontosan közöltetik.

Teljes számú példányokkal még szolgálhatunk lapjainkból. Ezt válaszul több rendű tudakozásra. Ezek elfogyta után csupán azon számtól kezdve küldhetjük meg azokat, mellynek nyomtatásakor a' megrendelés szerkesztő hivatalunkhoz érkezik.

A' JELENKOR és TARSALKODÓ
szerkesztősége.

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések, 's előléptetések; halálozások; Wesselényi és Kossuth VII. gr. Széchenyi Istvántól; Kisfaludy társ. jutalomkérdései 1843-re; pest-budai énekeskóla; pestmegyei takarékpénztár; pesti gyermekórház; Verőcei megyei közgyűlés (köz munkák, urbértelki nemesség adóztatási ügye; az országgyűlési utasításban munkás választmány véleménye a' közmunka kulcs, czéhek, törvényszéki nyilvánosság, hitbizományok, nemtelenek birhatásjoga, szabad vallás-gyakorlat, vegyes házasságok 's horvát megyék képviselleteése iránt, a' megyeház-építési költségnek nemesség általi lerovatása, az eszéki katonai laktanya 's tb.) Nógrádmegyei közgyűlés felv. (előfogatóság, kincstárt illető tartozás népevelés, tvényhatósági körlevelek, utcsinálás hijányai új tömlőz építeték az új börtönrendszer bevarása nélkül; Egerben divatozó kártyakóróság.

Portugália: trónbeszéd.

Spanyolország: ellenzéki nyilatkozatok, választási kérszületek, Barcelona sarozot fizetni nem akar.

Anglia: Peel magánytitoknok (Drumond) agyonlötvetet, a' királyné nem nyitja meg személyesen a' parlamentet.

Franciaország: a' választfelirati viták megkezdve, szerencsétlenségek hó szakadás által, Thiers vallomása.

Legújabb elegy hir.

Értesítő.

Magyarország és Erdély.

Ő es. 's ap. kir. felsége Kúly János veszprémi káptalanbeli kanonokot és nagy prépostot püspöki czímmel diszesíteni; Stáhy Ignác, helytartósági tanácsost és Magyarország főorvosát a' pesti kir. tud. egyetemnél az orvos-sebészeti tanulmányok igazgatójává 's az orvoskar elnökévé; nemkülönb az ezen egyetemnél a' Therapia special, és gyógy-gyakorlat megüresült tanszékére Sauer Ignác bécsi b. kórház elsőrendű orvosát kinevezni; Paravich Polikarpot, Zágrábmegye táblabirját kir. udvarnokká gróf Chotték Ottót, a' magy. kir. udv. kancelláriánál fogalmazó gyakornokot ugyanazon kormányhivatalnál tisztb. udv. fogalmazóvá; végre Valkovics Antalt a' magy. udv. kancellária fogalmazó gyakornokát a' tisztántali kerületi-tábla iktatójává legk. kinevezni méltóztatott.

Mármarosban a' sugatagi sóbányavidéken a' kamrai szülésznő állomása megüresült.

A' nm. m. kir. udv. kamra a' kebelbeli levéltárhivatal mellett, Bolgovics József halála által megüresült lajstromzó tisztségre Németh Ignác eddigi kijelölt (indicanst), ez által megüresült kijelölésére Stupiczky Imre levéltári irnokot, ennek helyére ugyanazon hivatalbeli járulnokot Szaryas Ignácot, ennek helyébe Frankenburg Adolfot levéltári járulnokká; a' sugatagi sóakna ellenőr-mázsamesteri hivatalára ottani mázsamester Bobrovics Jánost, ennek helyébe díjas gyakornok Kiszling Jánost; luzsai kerül. erdőszégre Boser Károly lipót-újvári erdőszéki irnokot; végre dunavecsei sópajtaorségre Csintalan Sándor pesti sószéki gyakornokot alkalmazá.

Csernői és tarkói Dessewffy Antal kir. tanácsos 's az aradi váltótörvényzék elnöke január 26kán életének 55dik éven tüdő-szélhűdésben szenvedt jobb létre. Országgyűlési pályáját, valamint igazságos bírói hivatalát hervadatlan érdem-virágival hinti be az emlékezet és a' nemes honfi kebel tiszta gerjedelme hálaérzettel vési ravatala fölibe az igaz hazafiu buzgalom magasztos felirását.

Mult hó 23ikán Ürbön 9 napi súlyos betegségben élte délszakán elhunyt derecskei és reeski Reesky Emilia. Kora letűntét siratja férje Sárközy Károly Pest megye főszolga- 's több megye thirája, négy nevetlen árvával, kik az anyai hű szeretetű ápolást leginkább megkivánták volna. Ki a' boldogultat, mint az élet minden körében erényeivel és szenteséggel ragyogottat. Ismerte, nem vonandja meg emléketől a' hű tiszteletet 's a' főnmaradottaktól őszinte részvétét.

Nemzeti színház. **Vieuxtemps** urnak f. hó 8kára hirdetett utolsó hangversenye, az urfiak táncvizigalma miatt, f. héti péntekre, u. m. február 10ére halasztottat.

Wesselényi és Kossuth.

VII.

Ők, t. i. a' hirlapisták, veszélyben látták, mondom a' hazát, 's pedig általam hozatva veszélybe; mi természetesb ennél fogva, mint éppen azon zavar, mellybe jövének? Egy részről feltűnt előttük a' veterán hazafi, kit tán még sem volna illedelmes, ugy minden ceremónia nélkül a' hazafitlanság pelengérére emelni; más részről ellenben a' megsértett, veszélybe sülyesztett anyaföld fekkent földön, azon drága föld, mellynek emelése a' p. hirlapi pártnak egyedüli szomja és sovárgása! 'S így természetes — 's minden tétova nélkül hozzá merem ragasztani — nézetimmal, elveimmal, hittemmel tökéletesen megegyező, miszerint személyemnek kelle a' közérdek előtt háttérbe vonulnia, 's legott minden erő közvetlen a' veszélybe döntött haza védelmére vala összepontosítandó; --- már mily sikerrel legalább eddigelé — közbevetőleg legyen mondva — 's mily iszonyu nagy veszélyek közt forgott is vala a' drága anyaföld, azt a' nyájas olvasónak birálatára hagyom, minden további megjegyzés nélkül.

'S így született a' pesti hirlap 205dik számában előforduló cikk, hol a' hon javára feltűrköző bajnok körülnéz, mikép tartson hadai 's hadnagjai fölött ugy szólván szemlét, 's őket Nelsonkint — „Magyarország várja, hogy mindenki teljesítse kötelességét” — különös vitéségre felhevítse, felbátorítsa; 's így született a' Wesselényi-féle veridicált és authenticált vád is.

'S most kérdem, 's pedig a' pesti hirlapi párt leg-határozottabb, kibékülhetlenebb ellenzőitül kérdem: van é mind ebben a' roszakaratnak, ravaszágnak, kaján tartalék-gondolatnak csak leg-távolabbi symptomája is? Bizony nincs. En legalább nem találok semmit, a' mi, bármily szigoron itélve, az erkölcsre csak távolról is szennyet söt seplőt hozhatna.

Amde annál fiatalabb vagy inkább gyermekibb, éretlenebb, elfogultabb 's szédelgőbb állapotban találok eljárásra nézve a' velöket, 's kivált egy velőt! Itt a' baj; a' főben, a' még ki nem ábrándult, és ezért magát szünet nélkül tulbecsülő 's ez ok miatt természetesen és mulhatlanul maga magát meg nem szűnőleg rászédő, megcsaló, mystificáló főben. — Igen, itt a' baj, a' főben; 's koránsem a' kebelben, a' kedélyben, mint azt sokan hiszik, mert az, tudom, szeretem hinni, nem akarom kétségbe venni: meleg, őszinte, nagyszerű.

Igen a' főben a' hiba. 'S nem mintha abban tán nem volna elég, vagy alkata volna hibás. Épen nem, söt ellenkezőleg, mert az telisdedteli van olvasottsággal 's egyike azoknak, mellyek különös és ritka jó organisatiójoknál fogva nem mindennap és mindünnen fénylenek a' gyarló emberiség tömegébül ki. A' főnek felingerlett vértódlási állapotjában lappang a' baj, egyedül itt, sehol másutt; azon ábrándos állapotban, melly elevenebb képzetüeknél, vérmes temperamentumuknál fölötté gyakran fordul elő, kivált — és itt vigyázzunk — ha két fölötté hatalmas factor is segíti elő az érintett bajt. Ezek egyike: bizonyos vezér- vagy rögz-eszme, melly némelyeknek egész létüket hatja keresztül; 's másika bizonyos körülmények, mellyek közt, jóllehet ezt észre sem veszik, söt ez nekik vajmi édesen esik, némelyek lebilincselve, lebékózza sovárganak. — 'S most alkalmazzuk a' mondotakat egyenesen a' p. hirlap szerkesztőjére. Ő a' legforróbb, leg-őszintébb hazaszeretettül áthatva, csak egy eszmének, egy czélnek él, és ez nem kevésb, mint vérünk és honunk minden módoni kifejtése 's magasbra emelése. Ő szintugy tétovázott élteinek tavaszában, mint bárki más, mielőtt, ha így lehetne mondani, igazi elemére, melly nem más mint a' haza boldogsága, ráismert vala. Most azonban benne van, és szenvedelemmel van ez elemében; midőn viszontagságai, mellyek kedélyét meg nem birták törni, csak szilárdíták férfluú akarját, ugy hogy

ő most mintegy bajnoki érzéssel áll a' gáton, 's belbecsének 's jó szándokának tudatában kérékdeve — és itt kezd a' férfluú egészséges higgadt erő nyavalyás állapotba menni át — kérékdeve villogtatja szinte cherubként minden ellen tüzes pallosát, ki az ő képzelté Édent ostromlani, söt azt profanus ujjakkal csak érinteni is volna merész; 's annyira fel van hevülve, áthatva ezen magasztos érzettül, hogy ő alkalmasint — legalább szavai és tényei után itélve — ha nem szakadatlanul is, de tán még is néha néha villámkint bona fide valami felsőbb láthatatlan hatalmak által rá ihlett hivatást gondol érezhetni keblében, mellynek Istene világosítja fel gyarló, de ezen közbenjárás által csalahatalatlan nézetit, mikép — és ezt tán nem veszi észre könnyen mindenki, mert fölötté ügyesen tudja, mint ez nagy reformatoroknál nem ritka, mire kedve van, a' 'szerénység' palástját vetni — nincs is valódilig nálánál senki más nézetek iránt türelmetlenebb, ha t. i. azok vezér- vagy rögz-eszméivel jönnek szemközi érintkezésbe, mikép tüstént is kész mennydörgeni és mennykövezni, hahogy némileg felsőbbségét érzi, vagy ha ezt nem érzi, teli elszántsággal feljajdul; mert ő azon fanyar-édes mámorban is él, hogy ő a' jó ügynek áldozatja, martira. 'S bár ne volnék kénytelen ezen édes ringalmibul a' gyakorlati életnek, a' kiábrándult emberi fanyar létnek parlagira kivezetni őt; mert elhiszem, efféle mámorok fölötté édesek 's kimondhatlanul bájtelemek lehetnek. De a' közjó, melly nem sarkallik, legalább a' tizenkilencedik században nem többé, önámítások vagy mások ámitása talaján, megkivánja, hogy mámoribul a' honnak bármily szerencsés polgára, 's ekkép bizony a' pesti hirlap szerkesztője is hova hamarabb kivetkeztessék; miszerint szünjenek meg azon ál-varázs, azon lidércz-fény, azon szappanbuboréku nimbus, melly őt 's pártját környezi, 's melly, míg tiszta világba és kellő helyére nem állítatik, szükségkép sorvasztó söt veszélyes állapot közt, bilincsen tartja a' hont; minthogy mindaddig, míg e' zsarnok hatalom ül bitor székében, mindaddig köz erővel 's közlekedéssel nem lehet jövendő nemzeti nagyságunk alapját egésszesség sarkalatra rakni.

És ha most e' két kérdést veti valaki előmbé: hogy mikép sülyedhet vagy inkább mikép esigáztathatja fel magát illy magas paripán ülő állapotra, mint a' millyenrül említést tevék, olly egyed, mint a' p. hirlap szerkesztője, kit különösen jól felkészült ritka kapacitásnak tartok; 's aztán mikép tudám azt bebizonyítani, hogy a' p. hirlap szerkesztője valósággal illyféle magas paripán ül is; annak így válaszolok:

Alig létezik olly bölcs, olly fölemelkedett emberi lény, ki lassanként magát tul ne becsülné 's „ekkép, nyavalygó állapot felé ne hajlanék” ha mindig vagy legalább rendszerint olly egyedekkel van érintkezésben, kik lelkileg nagyon alatta állnak. A' legszerényebb kedély is által természet szerint lassankint türelmetlenül válik; mert mindig vagy ollyat gördit ellene az őt környező kíséret, minek semmi alapja, vagy mit Pythagorasként egy pillanat alatt feloldani bír.

A' pártok természete pedig az, hogy minél buzgóbbak társai, annál inkább állnak mindnyájan ugy szólván bizonyos varázs alatt, melly szerint egyik mint másikat szinte akarhatja ellen is hasonló színű üvegen nézi keresztül a' dolgok 's kivált olly dolgok mibenlétét, mellyekbe indulat és személyesség is vegyül, 's ekkép ha egyik, kivált a' vezér kimondja a' sententiát, többi mind a' mester szavára esküszik; minek aztán a' ferde nézet, egyoldalú felfogás és hézagos ítélet semmi egyéb, mint szükségképi eredménye. És e' két tényező a' nagy világ szinpadán, valamint a' legkisebb életkör viszonyai közt naponta, hacsak egy kissé akarunk is figyelmeznit, a' legfurcsább jeleneteket állítja szemünk elé, annak megmutatására, milly kellemetlen söt nevelésges zavarba kelepcezi néha maga magát a' legokosabb

ember is, ha körötteseitől meg nem szünőleg magasztalva 's pártjátul szakadatlanul tüzelte, az infallibilitas magas fokán vagy legalább ahoz igen közel hiszi elvégre magát. 'S im ez a Pesti Hírlap szerkesztőjének esete academiái beszédem átellenében 's egy uttal felelet a' legközelebb felhozott második kérdésre is, hogy valljon mikép tudnám azt bebizonyítani, miszerint a' Pesti Hírlap szerkesztője valóságban oly magas paripa nyergébe volna felcsigázva, mint én erősítem; mert hiszen ha nem ülné illy magas paripán, ugyan mikép lehetne az, hogy oly okos, annyi lelki tulajdonnal felékesített, oly nagy olvasottságu 's oly sokat tapasztalt férfit, mint a' Pesti Hírlap szerkesztője, magát az egész haza vagy legalább minden igazságos előtt oly keserves kelepczébe helyezze, mint a' millyenbe az által maga magát esipé meg, hogy reformator és reformator-vezér léte még azon lehető legelső törvényéről is minden csak egy kissé méltányosb embernek, megfeleltethetett vala, melly szerint ha már sujtani és elítelni akarunk valakit, legalább várjuk be a' ténynek kérdésbe nem vehető világba állítását; mert különben, midőn minden esetre igazságtalanul sőt embertelenül cselekszünk, igen könnyen egy kis kudarcot is vallhatunk, melly fölülte kellemetlen helyzetbe ez uttal belé is kelepczézte magát a' Pesti Hírlap szerkesztője, mint figura docet, mi nemes lelkületénél 's elmebeli tehetségeinél fogva bizonyosan nem történik, ha, mint mondom, környezői vagy inkább: alattvalói által szünet nélkül tömjénezetve, az infallibilitas mámorában nem szédelg egy kissé feje, 's ha párthivein kívül, kik mind csak úgy hallották, t. i. a' pártnak egyszínű pápaszemein nézvéen keresztül, éppen azon színben látták a' dolgot mint ő; ha, mondom, ezen erkölcsi tekintetbeni formaruhásokon kívül még másokat is megkérdezett, 's mi fő dolog, melly nélkül ez nem elég, mások véleményit is elő-elfogultság 's prókatori visszatorlás tartalmágon gondolat nélkül meghallgatta és kellő figyelemre is méltatta volna, mi egyébiránt nem szokásuk. Ő azonban eltűnti oly fényt, oly nimbust, melly engem igazsággal nem illete; büszkeségemnek pedig, mert sokkal többet tarték mindenkoron magamra, hogy sem személyemet vázként használni engedjem, mellyre az indulatos hév és vakság kénye kedve szerint függesztesse bálvány csaképzetit. Ezt azonban korántsem vagyok önhitt valami különös érdem gyanánt említenem itt, mert az egy kis jó szerencse hozzájárulásával önként folyt személyem minden tekintetbeni közepszerűségéből, melly szerint, bár akartam bár nem, meg nem szünő érintkezésbe és surlódásba jövek és valék oly egyedekkel, kik mindenben érezték velem felsőbbiségüket, mi ugyan nem ritkán legmarczonább sebekkel raká meg emberi húságtul nem egészen ment kedélyemet; ámdé mint fanyar gyógyszer, legalább annyiban használt — jóllehet legtávolabbról sem akarom magamat a' gyarló mindenféle csábokkal szünetlen küzdeni kénytelen hiu embernek során tul emelni — mikép soha nem szédeltettem fejem annyira, hogy magamat csak egy pillanatil is valami nagy auctoritásnak, sőt valami nemzeti plenipotentiariusnak tartottam vagy az csak türtem volna is, miszerint engem illyféle hírpolezra felhizelkedni törekedjék valami esetlen jóakaró, a' nélkül hogy az illyest tüstint rendre nem igazítám, sőt a' neveltség színpadára nem állítam vala. Nagyobb kapacitások, kivált ha az aránylag szűk határu honbul nem kényszeríték ki őket a' sors vagy saját akarát, és ezenfelül e' honban is jobbadán csak egy soron állók és par préferencia egyenzeitiek közt élnek, hol nem éri őket a' néhai kellemetlen ellenzésnek 's utaláni talpraesettebb, gyakorlatibb jobb izlésű nézeteknek esipkedése, vagy ha így lehetne mondani: szemrehányása, illyféle nagyobb kapacitások, mondom, sokkal mostohább körülmények közt léteznek e' tekintetben, és ekkép természetes, hogy nálunk a' saját tulbecsülés 's ennek elmulhatlan következménye, a' nyavalyás, hibás, hézagos felfogás szükségképp sokkal közönségesb eset, mint azoknál, kik velem együtt uton utfélen találkoznak superioritásokkal, csak hogy ez okbul igaz felfogásink sem lehetnek oly fellengősek, oly phantasmagoriák, oly égbemelkedők!

Mind ezt kötelessnek gondolám magamat, mint enyhítő körülményt, annak megerősítésére felhozni, hogy bizony a' Pesti Hírlap szerkesztője könnyebben eshetik illy tévedésekbe, mint bárki más; mert észtehetségei fölülte különösek és ritkák, és aztán nincs, kit a' lángkeblü nemzedéknek legalább néhányai, kik őt környezik, a' vezéri szék oly magas fokára emelnek, sans phrase et sans paraphrase, mint éppen ő. 'S most valljon: a' tanulság mind ebből ugyan mi?

[Folyt. köv.]

Ézért azonban ne szomorodjék, ne csüggedjen el a' Pesti Hírlap szerkesztője; mert hiszen ez mindenkin megtörténik, és azért az ember még igen okos és szerfölött becsületes ember is lehet. Én magam ismerem egy igen nagy kapacitást, ki nekem őszintén megvallá, hogy fiatal korában, mikor különös fatumánál fogva sokkal alábbrendelt kapacitásokkal volt dolga szünetlen, 's ezyébként mozgalmash életet élt, és fölülte nagy volt népszerűsége — ej beh bánom, hogy nem szabad megneveznem — tömérdek munkái, barátinak magasztalásai, fáklyamuzsikái és saját képzeleti bors- és ingerei közt, saját magájának, vagy mit is mondok, hiszen ez nem szabályos kitétel, tehát inkább: saját személyének, egész nyolcz napig csak felét tartá embernek, felét pedig Antikrisztusnak. 'S csak később kaczagott a' felpaprikázott phantasiának e' negédes bohózatán. Sok illy példa van a' világon, 's nincs közfönségesb a' köz élet mezején, mint oly eset, hol a'

tájvidéken zöldellő kétszer oly magas fa mint a' többi, magát ugyancsak nagy szálfának hiszi, 's aztán igaz, ha véletlen például a' körte speciesből való, bármiként kapaszkodjék és nyújtózkodjék is, bizony csak fácskának mutatkozik az, jól nőtt tölgyek, bükkök tövében. 'S mi közönségesb, mint olyanokat látni — 's im ezek azon édes kéjek közt lebilineseltek és lebéköztak, kikről feljebb tevők említést, 's kik mindig azon egy sphaerában keringvén, néha legnagyobb talentumjok daczára, bizony csak földalulag vagy alszínben látják a' dolgok valódi lényegét rendszerint — mi közönségesb, mondom, mint illy előkelőket látni, kik maguk közelében nem tűnnek felsőbbiséget, de mindig 's mindenben elsősködni — primálni — akarván, úgy kerülük a' napot mint Saturnus, magukat inkább néhány becsületes kis drabanttal vételvéen körül, mikor aztán igaz, miután Saturnusként mindig excentrice kalandoztak, in ultima analysi elég halavány színben jelennek meg, ha véletlenül oly napokkal, mellyek nem kölcsönöznek de magukban hordják fényüket, közelebb érintkezésbe és surlódásba jönek. Illyes példákat szám nélkül tudnék felhozni 's hónapokig egy huzamban volnék képes illusztrálni eszmémet, hogy t. i. a' legdelebb 's legeszesesb ember is bizony néha bakot. Hiszen nem vagyok kénytelen messze földre járni anyagért; mert hát ki vagyok én? Igen én, ki bár hány bakot löttem éltében. Igaz, hogy én soha magamat valami különös kapacitásnak nem tartám, vagy épen oraculumnak, vagy legalább valami amphictyoni itélőszék személynökének, 's tüstint magam önték jeges vizet minden efféle demonstratiókra, mellyek engem valami bitor fénybe emelhetek vala, mi nem egy ügyügykedő jó barátomnak volt gyermek-tisztaságu szándoka, 's mivel nem fogadám el a' felmagasztalást, fájdalom, nem egy jóakarómat bántám meg, ki ebben valami kevélységet gondolt észrevehetni, jóllehet az nem vala egyéb, mint részint szerénységemnek részint férfitü büszkeségemnek eredménye; szerénységemnek, mert nem birtam eltűnti oly fényt, oly nimbust, melly engem igazsággal nem illete; büszkeségemnek pedig, mert sokkal többet tarték mindenkoron magamra, hogy sem személyemet vázként használni engedjem, mellyre az indulatos hév és vakság kénye kedve szerint függesztesse bálvány csaképzetit. Ezt azonban korántsem vagyok önhitt valami különös érdem gyanánt említenem itt, mert az egy kis jó szerencse hozzájárulásával önként folyt személyem minden tekintetbeni közepszerűségéből, melly szerint, bár akartam bár nem, meg nem szünő érintkezésbe és surlódásba jövek és valék oly egyedekkel, kik mindenben érezték velem felsőbbiségüket, mi ugyan nem ritkán legmarczonább sebekkel raká meg emberi húságtul nem egészen ment kedélyemet; ámdé mint fanyar gyógyszer, legalább annyiban használt — jóllehet legtávolabbról sem akarom magamat a' gyarló mindenféle csábokkal szünetlen küzdeni kénytelen hiu embernek során tul emelni — mikép soha nem szédeltettem fejem annyira, hogy magamat csak egy pillanatil is valami nagy auctoritásnak, sőt valami nemzeti plenipotentiariusnak tartottam vagy az csak türtem volna is, miszerint engem illyféle hírpolezra felhizelkedni törekedjék valami esetlen jóakaró, a' nélkül hogy az illyest tüstint rendre nem igazítám, sőt a' neveltség színpadára nem állítam vala. Nagyobb kapacitások, kivált ha az aránylag szűk határu honbul nem kényszeríték ki őket a' sors vagy saját akarát, és ezenfelül e' honban is jobbadán csak egy soron állók és par préferencia egyenzeitiek közt élnek, hol nem éri őket a' néhai kellemetlen ellenzésnek 's utaláni talpraesettebb, gyakorlatibb jobb izlésű nézeteknek esipkedése, vagy ha így lehetne mondani: szemrehányása, illyféle nagyobb kapacitások, mondom, sokkal mostohább körülmények közt léteznek e' tekintetben, és ekkép természetes, hogy nálunk a' saját tulbecsülés 's ennek elmulhatlan következménye, a' nyavalyás, hibás, hézagos felfogás szükségképp sokkal közönségesb eset, mint azoknál, kik velem együtt uton utfélen találkoznak superioritásokkal, csak hogy ez okbul igaz felfogásink sem lehetnek oly fellengősek, oly phantasmagoriák, oly égbemelkedők!

[Folyt. köv.]

A' Pestmegye pártfogása alatt álló hazai első Takarékpénztár ereje, a' közelebbi nagygyűlések által a' közlekedők kedvező érdekében tett némelly szabálymódosítások által a' jelen évvel nevezetes öregbülést nyerve, jövő évben az intézet kormányának is több alkalma leend a' szabályos bátorságot kimutatni képes folyamodókat a' kölcsön jótékonyágában nagyobb kölcsönös öszvegek által is részesíteni; minél fogva ezennel felszólítanak mind azok, kik az intézettől statuskötelezvényekre, ausztriai bank-részvényekre, Eszterházy-sorsokra, váltókra, pestmegyei nemesi fekvő javakra, pestbudai házakra, — ide számítatván a' közpénztárral és szabad adás-vevési joggal bíró pestmegyei községek és azoknak egyes, vagy társaságha állott 's egymásért jótállást vállaló több lakosai, ugyszinte telkes jobbágyok, ha kölcsönt felvenni kívánnak, hogy az intézet hivatalában minden díjfelvétel nélkül megszerezhető pontok szerint felkészítendő folyamodásukat személyesen vagy ismerős megbízottaik által igazgató Simontsits János urhoz (országút Luby ház) vagy ennek távollétében segédigazgató Fáy András urhoz (kalap-utca maga háza) adják be; az intézet szoros érdekében nyilvánítottván: hogy valamint a' kijelölendő birtok és oklevelei a' legszigorúbb előleges vizsgálat alá vétetnek, úgy a' tisztán és szabályosan kimutatott bátorság, ha csak iránta nyomos és törvényes nehézségek elő nem fordulnának, visszautasítatni nem fog. Egyszersmind a' folyamodni kívánók ezennel és különösen arra is figyelmeztetnek: hogy ha a' szabályos okleveleket beadandó folyamodásuk mellé az illető hatóságoknál vagy közhivataloknál megszerelték, a' takarékpénztárnál semmi mást, mint csupán azon csekély irási díjakat tartoznak fizetni, mellyek a' nyomtatott szabályokban világosan és meghatározottan kitétetnek 's onnan mindenki előtt tudva lehetnek, következésképp semmi közbenjárókra, annyival kevésbbé házházokra szükségök semmi esetben nem leend. — A' kormányzó választmány meghagyatból Pesten január 24-én 1842. S z a l a y József m. k. intézeti jegyző.

A' Kisfaludy-társaság által 1844-re kitétt jutalmak. I. Szépműtani. Előre bocsátatván: miktegyenek az úgy nevezett új francia (komoly) drama jellemző tulajdonai; mutattassék ki, milly viszonyban áll az a' dramai világirodalom egyéb kitünőbb irányaihoz; mik annak egyfelől követésre, másfelől kerülésre intő oldalai; 's melly irány az, mellyet mind a' belső becsét, mind a' színi hatást tekintve, színiköltőinknek követni kell. Jutalma: 15 darab arany. — II. Költői. Kivántatik egy, valamely emberi szenvedélyt előállító, 's az életre nézve fontos igazságokkal átszőtt t a n k ö l t e m é n y; mellyben a' tárgy necsak a' külső (kötött), hanem a' belső (költői) alak szépségeivel, képzelemhez és kedélyhez szólólag, adatik elő. Jutalma: 15 darab arany. Mindkét rendbeli pályamunka beküldetésének változhatatlan határnapja novemb. 20d. 1843., meddig azokat, tisztán 's idegen kézzel írva, lapozva, 's írójok nevét rejtő, gondosan bepecsételt levélre hivatkozó jellegével ellátva, a' társaság titoknoka (Pest Ujpiacz, Ullmannház) veszi által. A' kéziratok a' társaságnál maradnak; a' jutalmat és dícséretet nyerendők pedig a' társaság évlapjaiban fognak megjelenni, szerzőiknek ezekből egy példány, 's azonkívül 20 különnyomat adatván. Kelt a' Kisfaludy-társaság 1843. febr. 3d. volt üléséből. Tóth Lőrincz, mk. titoknok.

A' pestbudai énekiskola gyámolítására a' n. t. egyházi rend köv. segédelmeket volt kegyes legújabb beküldeni: 1) a' „Religio és Nevelés“ szerkesztő hivatala 12 frt 30 krt; mellyhez a' ft. szerkesztő-tulajdonos 10 pftal járult, ezenkívül pedig évenként 6 pft részvényt kötelezett. 2) A' csanádi ft. káptalan köréből ft. Schuller Ferencz nagyprepost 5 pft. adományul egyszer mindenkorra; ft. Fábry Ignác kanonok pedig gyámpenzül évenként 5 pft. 3) T. Danilovics Mihály kassamegyei áldozó pap 5 pft. adományul egyszer mindenkorra. 4) A' kegyes szerzet köréből nt. Tamásy Kal. József a' pesti kegy. iskolák' igazgatója, évenkénti részvényül 6 pftot. Melly kegy. adományokért alulirt az igazgató választmány legforróbb köszönetének nyilvánítását kedves kötelességének ismeri. Mátray Gábor, énekiskolai igazgató.

Pesti gyermekkorház. Intézetünk a' felebarátai szeretet és irgalmasság szent érzelmeinek fényes bizonyosságát újra szerencsés volt tapasztalni, midőn e' napokban föltiszt. V e b e r J ó z s e f, esztergami kanonok urnak felszólítása következtében, az ugyanazon érseki megye főbb és alsóbb rendű clerusátul háromszáz hetvenöt pengő forint szedetett össze adakozásképen, melly öszveget a' fenczimzett kanonok ur intézetünknek már át is küldeni kegyeskedék. Fogadják a' nemesszivü a-

Gr. Széchenyi István.

dakozók, mint azon tisztos rendnek tagjai, melynek hazánk annyi közhasznú és jótékony intézetei léte-
 löket és fentartásukat köszönik, a szenvedő kisdedek
 nevében forró, határtalan hálánkat. Kelt Pesten, febr.
 6kán 1843. Frankenburg Adolf, mk. egye-
 sületi titoknok. —

Verőczemegyei közgyűlés. Eszéken jan. 20.
 Első alispánunk elnökle alatt közgyűlést tartott ns
 Verőcze vmegyef. évi jan. 10. s köv. napjain, köz-
 érdekű tárgyai e' gyűlésnek következők: 1) A' köz-
 munkák iránt benyújtott több rendbeli jelentésből némi
 hanyagsággal párosult elkésések sülvén ki, ezek iránt
 hosszabb szóvita keletkezett, de a' tárgy elvégre csak
 more patrio választmányra utasított. 2) Az urbéri
 telkeken élő nemesek adóztatása ügyében egyik vá-
 lasztmány a' másikat váltta fel, elvégre 10 hosszú év
 után egy választmány csakugyan jelenté, mikép kell-
 jen a' nemeseket összeírni (?) s minő rovatokat irán-
 tok használni! Így tehát tíz év múlva majd össze-
 iratandjuk urbéri telken lakó nemes társainkat, de ki
 fogja pótolni 20 évi tartozásaikat? arról szó aligha
 leend! 3) Az országgyűlési tárgyakbeli választm. elnök
 alispánunk vezérlete alatt működött és hála az égnek,
 ezen választmány már nem annyira fontolva halad,
 mint ikértársai, ugyanis egyebek közt ámbár a' lé-
 nyegeseb kérdések iránti véleményét későbbre halasztá,
 mégis különös említésre méltókat végezett, különösen
 a) hogy az adózók által véghez viendő munkák kulcsa
 nemcsak a' népesség, hanem egyszersmind az adó-
 zási öszvegből vétessék; b) a' c'zéhék s' ár-
 szabások töröltessenek el; c) minden törvényesék
 nyilvántartásának az eldöntő itéletet kivéve; d) a'
 fidei commissumok — halljuk! — requiescant in pace!
 e) a' szerződési keresetek szembevaló adóssági bi-
 róság útján követellessenek; f) a' boldogtalan emlé-
 kü incapitas töröltessék-el; g) minden vallásfeleke-
 zet szertartásait szabadon gyakorolhassa! és ez intra
 muros municipales is; h) a' vegyes bázassági kér-
 dések igaztassanak el; i) a' horvát megyék is kétkét
 követ által képvisellessenek az országgyűlésen. Eze-
 ket a' választmány! azonban reménylünk, hogy főis-
 pánunk elnökle alatt tartandó közgyűlésünkön is mind
 e' tárgy saját épségében maradand. 4) Lön ismét szó
 az adózás egy neméről, s lön heves vita, az elavult
 anticonstitutionalis elvek szerzte patlogtak 's minden-
 felől hallatszott a' nobilitas invita ad nulla onera stringi
 potest; midőn azonban a' fölhevült indulatok kevésse
 neki higgadtanak, s az elnök hivatkozva a' kebelbeli
 nemesek felsőbb helyeken tett nyilatkozatára, mely
 által az építendő megyeházi költségekben maholnap
 ne talán mutatkozó fogyatkozást sajátjokból kielégi-
 teni igérék, csakugyan átlátták a' Rendek, hogy e' ke-
 leplezéstől kivánszorogni nem lehet. Azért egyéb tárákból
 előlegezett 10 ezer pfgó forintnyi öszveg elfogadására
 csakugyan ajánlkoztak és ismét lön előterjesztés,
 javaslat, kérdés: adjuk-e tüstént, vegyünk-e fel köl-
 csönt? adjuk-e tíz év alatt? a' második visszatszett, mi
 kereskedelmi tekintetből csakugyan némi hitre mut-
 tat, soka a' mingyártra, soka a' több évre szavazott 's ter-
 vezve lön, hogy a' még kielégítést váró mintegy 2 ezer
 pftnyi öszveget az országgyűlési költségek kivetésében
 használt kules szerint a' nemesség tüstint fizesse-ki;
 de a' 10 ezer pftnyi öszveget csak hat év leforgása al-
 latt; azonban kivetés tüstint törtéjék, szabadságában
 lévén kinekinek járandóságát tüstint vagy későbbben
 is, de minden esetre a' 6 év lejártá előtt leróni. Ezek
 között ismét hangos szózatok emelkedtek aziránt, hogy
 kivált a' birtokos nemesség nagy része jelen nincsen,
 képviselőik, mi saját erszényüket illeti, megbizójikat
 nem kötelezhetik — erre nézve határozattá lön, hogy
 minden kebelbeli birtokos az első alispán által írásban
 szólíttassék-föl (egyebek pedig az illető szolgabírák
 által) jelenének meg személyesen a' majus 15dikén
 tartandó közgyűlésre, mellyen legelső tárgyalatási ügy
 az említett előlegezés megtérítése leend, s mondják ki
 mikorraikészségüket, vagy eziránt képviselőjüket teljes
 hatalommal bizák meg, helye nem leend az absens
 carensnek, hanem a' conclusum commune mindenkit
 egyiránt fog sujtani. Érdekes leend ebbeli később ta-
 nácskozásunk sikere. Be nehéz, be fontolva halad az
 a' magasztos közreadozási terv! 5) Az utolsó ország-
 gyűlési költségek és a' nemzeti színházra ajánlott ösz-
 veg beszedése iránt végső jelentés tétellett a' megyei
 főügyvéd által, mellynek következtében mivel egyebek
 tartozásaikat már régen lefizetvén a' pénztári hivatal
 által későbbben benyújtott hátralevőségek között néhány
 egyed találkoznék, ki időközben a' megye kebléből ki-
 vándorlott; az ezeket illető csekély 5 f. 48 kr. p. tevő
 öszveg addig is a' letéleti pénztárból kiegyenlítettőnek

határozottat 's így az egész tárgy valahára (!) befeje-
 ztetnek nyilványított. 6) Mátyás szobra ügye lassan
 megy előre, de még fontolva halad a' grobniki
 emlék, mire csak néhány p. forintnyi öszveg lön mind-
 eddig ajánlva. 7) A' már 30 év előtt leégett eszéki ka-
 tonai laktanya át és illetőleg eladása iránt a' ns. megye
 sz. k. Eszék városával mindeddig meg nem egyezhet-
 vén, az egyezkedés királyi biztosra lön bizva, sikerült
 is a' biztoságnak az illető két részt megegyeztetni, de
 mivel a' városi nemesi tanács a' volt laktanya telke he-
 lyelt egy másik 4000 □ ölnyi tért, melly alkalmas
 helyül a' megye szükségét 's katonaság járandóságát
 fűdöző ölfá letételére szolgálma, kimutatni 's általadati
 vonakodott, a' rég ohajtott egyezés ismét dugába dől,
 miért is a' ns. megye birtoki jogaihoz szilárdul ragasz-
 kodva a' leégett laktanyát átengedni nem fogja. 8)
 Jan. 14. 1843. a' megye rögtön törvényi hatalommal
 lön ö cs. k. fűnségétől az ország nádorától ellátva. —
 [Vége köv.]

Nógrádmegyei közgyűlés. És most ki végig olvassa
 e' sorokat, látni fogja: mikép állt itt a' nemzet illy élet-
 kérdéseinek az intellectualis erő tulnyomósága és az ü-
 gyet csak egy férfi buktatá meg, kinek bármíáron nép-
 szerűséget kell szereznie, mert közelget a' tavasz; de
 Nógrád örangyalai, kiket most is olly hálás tisztelettel
 láttunk a' sorompók között, kik annyira bírják a' me-
 gye és a' haza bizodalját, lelkes tisztikara, melly-
 rül csak azt említem, hogy az adó kérdésében egyet-
 lenegy sem szavazott a' nyerő féllel, melly lelkes
 szilárdsága elismerését ismertetését polgári
 kötelességemnek tartám, és ti kinek fér-
 fias kezökre bízuk a' megye kormányzat — legyetek
 üdvözölve — ti megfelleltek várakozásunknak, és
 hogy nem fogunk csalatkozni bennetek — biztosít jel-
 lemetek — ifju nemzedékét — melly a' kebel egész hő-
 ségével vesz részt a' közügyekben, szóval a' megye Rt.
 ismerve hiszem, hogy te ki politikai becsületésed veszt-
 ve — mindened a' mérlegbe lökéd, hogy czeleid sike-
 rüljenek, fondorkodásodnak csak megvetés lesz jut-
 talma. Nem hallgathatom el szives hálám azon két kül-
 megyei t. i. N. G. . borsodi thiró és O. G. . zólyomi
 jegyző iránt, kik kezét fogva velünk — olly forrón
 küzdének és részt vevének a' nap izzadalmiban. Most
 gyűlésünk többi napjairul, 's ne nehezteljen ön, és a'
 közönség hacsak a' nevezetes tárgyakat közlendem és
 ha nem mindig jelölendem ki, melly nap mi történtha-
 nem csak mit végeztünk. Elfogatozás iránti határozat-
 tunk: az hogy a' tiszti fuvar megmarad, a' vendégi iránt
 megtudakozandjuk a' községeket: vajjon továbbra is
 el akarják é azt vállalni? melly esetben egy lő bére egy
 állomásra 15—20 pfgó krig fog emeltetni, követinket
 pedig oda utasítjuk, hogy törvényileg szorgalmazzák a'
 vendégi elfogatok eltörlését; de ugy hogy valami más
 közlekedési eszközökül is gondoskodjanak. — Nádor
 fűnsége levelét vettük, mellyben azon kölesön, mit a'
 kir. kinstár a' hazainak előlegezett, és melly már 400
 ezer pengő forinton felül emelkedett, visszafiztetését
 szorgalmazza, mi erre felirunk, hogy hazánk több törv.
 a' só fölemelt árát a' nemzet tulajdonának jelölik, ez
 pedig annyi év óta igen nagy öszvegre szaporulhatván
 kérjük ebbül azt kipótoltatni, valamint az ez iránti szá-
 madás előterjesztését is. — Megyénk belső szerkeze-
 téről és hivatalbeli ágazatirul jelentést tevén elnökünk,
 láttuk hogy sokban még igen hátra vagyunk; de errül
 akkor bővebben, ha minden hivatalrul bevégzendő je-
 lentését. A' népnevelés tárgyában szinte benyújtá vá-
 lasztmányunk munkalátát, fölve: nevelni mindenki
 tartozik gyermekeit — a' költségek fűdözéseül az eltör-
 lött szerzetesek és a' fölösleges papjavarok — valamint
 ahoz, a' mennyiben még szükség lenne, mindenki kö-
 teles járulni. — Indítvány tétellett, hogy a' nevelés terhét
 adókép a' néppel együtt vállaljuk, és bár ez indítvány
 szembetűnő többséget nyert, csak azért mellötzetelt el,
 nehogy az adó ügyében hozott határozatnak némi kiját-
 szatását gondolják, végre a' választmány ajánlata elfo-
 gadtatott. — Történeke e' napon olyanok, miket szer-
 retnék megyénk évkönyveibül kitörleni, miket nem he-
 lyeselhetni, bár azon fél emberétől jöttek, mellyhez lel-
 kem bensője csatolt. Ne tévesszük az ügyet a' szem-
 mélyekkel össe, igaz hogy nyilványos élet nyilványos
 bíralatot érdemel, és a' következtelenség hibája nagy
 fölt az emberek szívön, de ki mentes politikai botlásul?
 felejtjük a' multat, ha ki gántársink bizalma kiemelt,
 vigyázzunk, mert mentül magasabban állunk itt, annál
 szembeszökőbbek botlásink. (Vége köv.)

Egri tisztújítás. Vége Tisztválaszt. után a' nép-
 tömeg a' főegyházba vonult új tisztviselőit fölesketen-
 dő. Itt Mészáros Ferencz főesperes és helybeli pleba-
 nus jeles alkalmi beszédét tartott a' néphez 's kitünő-

leg a' tisztviselőkhöz, kiket kötelességeikre figyel-
 mettetvén, egyszersmind némelly városunkban fel-
 tűnően mutatkozó erkölcsi kihágások meggátolására
 buzdítá őket; engedjék meg t. olvasóim, ezek közül
 egy tárgyat itt is megemlítem. Volt idő, midőn a' p.
 hírlap egy vezereztikében hatályos szavakkal érte-
 kezett bizonyos tárgyról, melly fenekint rágódik a'
 polgári társaság ép tagjain; és én sorait mint drága
 gyöngysorokat tekintém, mert minden szava keblem
 mélyiben viszhangozék. A' tárgy mellyről szólott a'
 kártyajáték vala, ez utálatos daemon az emberi tár-
 saságnak kísértő ördöge, melly tévutra esábitja a'
 szilárd keblü förlüt, és veszélybe ragadja a' gyenge
 ifjat hatalmas ingerével. Az érdeklöttidőben — ha nem
 csalatkozom épen Heves megyéből — hallottunk nyi-
 latkozatot, tanusítót, hogy az elszórt mag jó földbe
 esék — megfoganszott; — hozott é gyümölcsöt vagy
 nem? erről nem szólhatok, itt az Eged tövében tá-
 vol a' tiszamellékétől, honnan a' szó felhangzott, nem
 tudjuk; de hogy városunkban az arany szavak nyom
 nélkül enyésztek el, sajnosan kell tapasztalunk; a'
 kártyadűh annyira el van terjedve, hogy közpolgá-
 rok is koresmákban és egyebütt feltűnőleg gyakorol-
 ják; nem vagyok ugyan képes megmondani: vajjon
 e' szenvedély terjed é inkább vagy esökken, elég az,
 hogy köre nagyterjedelmű. E' rosruul és annak meg-
 gátolásáról szólott a' derék főpap, és én örültem hogy
 érdeklé azt, és végtelen lenne örömem, ha szavainak
 sikerét remélhetném. Azonban mig e' részben ugy
 áll a' dolog, mint tisztviselővel, ki „adta teremtette“
 közben botoztatja a' pórt káromkodásáért, én javu-
 lást nem reménylek, azon körben, melly példányul
 mindig a' magasbat választja. Igaz vannak felsőbbi k.
 rendeletek a' kártyajátékot korlátozó, de mig ezek
 értelme szabadon magyaráztatik, mig a' h a z a r d szó
 világosan kifejtve, az illyféle játéknemek mind név-
 szerint besorolva nincsenek, addig ezek mitsem hasz-
 nálunk. Koresmákban és egyéb illy helyeken némi
 korlátozás ugyan észrevehető, de ha a' kártyaelemek
 a' divatba jött casinókba vonulnak, azon nagy terje-
 delmü védpaizs alá „törvényesen tiltott hazard-játé-
 kok meg nem engedtetnek;“ addig a' czél elérve nincs,
 nem leend; én ohajtanám: léteznék törvény, vagy
 felsőbbi rendelet a' rosruul teljesen orvosolható föleg
 azzal, hogy hatóságok által szigoruan megtartván e-
 gyeket bármely polczon álljanak, elérhesse; mert
 bármít mondjunk, mig ezernyi veszteségekrül nem é-
 pen alaptalan hírek szájról szájra kalandoznak, mig
 a' köznép eféle példákra hivatkozhatik, addig nem
 lehet remény a' rosruul gátolására, mert ki képes meg-
 szabni azt, mellyik ember mit veszithet? — Egyéb-
 iránt Eger körülményei javulásnak indultak; és sur-
 lódásokat látunk, mi mindenkor jó előjel; és ezeket
 kétségtelenül azon nyilványoknak kell tulajdonítani,
 melly egy idő óta viszonyaira derítették. Ez üdvös
 hatás következtében némelly egyedek oda irányoz-
 zák lépteiket, hogy városunk ügyeit ezentul inkább
 mint eddig nyilványosság terére vessék; és e' rész-
 ben közre munkálásom iránt — ha idöm 's csekély te-
 hetségem megengedik — ígéretemet bírják. Társasá-
 gunk illő méltánlattal fog szólni mind azokrul, mi-
 ket helyesnek találand, ellenkező esetben véleményét
 sem hallgatandja el, s mind az, mit szigorúsága mel-
 mellett igér: egyedül kímélet. Soha nem fogjuk mi
 szegényekre állítani embereinket, csak dolgokrul szó-
 landunk, a' megrovást az önézetre bizván. De olva-
 sóinkat sem feledjük el és iparkodunk, hogy czikke-
 lyeink közérdekűekké váljanak. —

Portugália.

(Trónbeszéd.) A' királyné jan. 2kán következő
 beszéddel nyitá meg az egybegyűlt cortes üléseit: „Az
 ország érdemes pairjei 's a' portugál nemzet követei!
 Örömmel látom a' nemzet képviselőit e' magasztos he-
 lyen öszgyűlve. Ez ünnepélyes hivatáshoz szerencsét
 kívánok magamnak 's önöknek és reméllem, hogy min-
 den gondjokat a' képviseleti rendszer szilárdítására
 fordítandják. Az ausztriai és porosz követek megér-
 kezte 's az orosz czár képviselőjének közelgő eljövete-
 le által tökélyesen helyreállítatandnak országunk
 diplomatikai összeköttetései az éjszaki hatalmakkal, s
 szerencsém van önöknek jelenthetni, hogy a' szövete-
 kezett népektől folyvást a' barátság legfényeseb ta-
 nujeleit kapom. Kormányom fögondja leend, ezen poli-
 tikai viszonyokat fentartani 's a' kereskedési 's hajó-
 zási szerződések által, mellyek mindjárt tárgyalás alá
 kerülendnek, a' közlekedést előmozdítani. Hiszem, hogy
 nem sokára leend alkalmam, önöket a' sz. szék 's kor-
 mányom közti egyezkedések sikeréről értesíthetni. A'
 jövő évrei költségvetési terv önök elé fog terjesztetni
 's nekem föleg kell figyelmökbe ajánlanom, hogy a'
 status bevételeit 's kiadásit vetessék össe. Miniszte-
 reim számot adandnak tetteikről, miket én a' törvény-
 hozó testület távolléte alatt szükségeseknek láttam 's
 előterjesztendik azon javaslatokat, mellyek a' status-
 szolgálat külön ágaiban szükségesek. Az 1843. évi
 cortes rendes ülése meg van nyitva.“

Spanyolország.

(Ellenzéki nyilatkozatok. Választási készültek.
 Barcelona nem akar fizetni.) A' cortes - fölosztatás
 minden tartományban nagy elégületlenséget szült, 's a'
 saragossai tartományi biztoság adómehtagadásra szó-

litá föl a lakosságot, mivel a főszoletott cortes ez évre még nem ajánlotta meg az adót. Fölszólításában többi közt így nyilatkozik az érintett biztosság: „Meddig szabadelmű és olcsó kormányval nem birunk, s egyszersmind a ministerek zsarnokságát és főnemes-ség s magas tisztviselők dülyfét nem rontjuk le, mi-ben legveszélyesebb eleme rejlik minden kényuraságnak, mindaddig siker nélkül marad minden zendület, mert csupán a személyek változnak, a rendszer pedig megmarad fonákságának tömkelegében.“ Azután intetnek a választók, hogy használják jogaikat, és szigorúan teljesítendő utasítást adjanak követeik kezébe. A tartományi lapok is nagyon indulatosan nyilatkoznak a cortesfőszoletás ellen. A barcelonai Constitutional egyenesen arra szólítja föl a lakosságot, hogy azon hadi adót, mit Van Halen rájuk kivetett, ne fizessék meg, mivel azt a cortes nem hagyta helyben. E' fölszólítás számos követőre talált, s a katonai hatóság erőszakkal fenyegetőzött ugyan, de mindaddig nem merészlő azt végrehajtani. Ugyan az említett lap ajánlja, hogy Izabella királyné haladék nélkül jegyeztesse el don Francisco infans egyik fiával, mert csak így lehetne a külföld kártékony befolyását rögtön megszüntetni, mellynek armánykodása a kormányt megvesztegeté, s az országot végre nyílt zendülésre fogja birni. Ez alatta' madridi sajtó folyvást kiméletlenül személyeskedik Espartero és tanácsadói ellen, s a választások többsége bizonyosan határozottan ellene fogna nyilatkozni, ha az ellenzéki párt egymás közt meg tudna egyezni, s nem szakadozott volna meg annyira, hogy az általános zavarban mulhatlanul ismét a kormány fog győzni. Nagy elégtelenséget szül jelenleg az országban azon visszaélés is, miszerint főuraknak s magosbrangu tisztviselőknek minden tiltott árut vám nélkül szabad az országba hozatni, míg Zurbano minden csempészt azonnal főbe lüvet. — Legújabb kormányrendelet következtében mind azon ünnepnapon, miken csak egy misét tartoznak hallgatni a spanyolok, félbenschakasztás nélkül kell a törvénykezéseket folytatni. — Reménylik, hogy a jövő cortes a pénzügyet

valahára egészen tisztába hozandja, és a nyilvános oktatás körül is tetemes javításokat fog életbe léptetni; mindenek fölött pedig a' tengerészetet iparkodandk súlyed állapotjából fölemelni.

Anglia.

(Peel magánytitoknoka agyonlövetett. A királyné nem fogja személyesen megnyitni a parlamentet.) Drummondra, Peel magánytitoknokára, bizonyos M' Naughten nevű csavargó két pisztolyt sütött el, minek következtében a' tisztes gentleman, kit minden környezőji őszintén böcsültek, néhány napi szenvedés után meghalt. Eleinte általánosan hívék, hogy e' merény Peel ellen volt intézve, de utóbb kiviláglott, hogy a' tettes több év óta kétségtelen jeleit adá örülséginek, mit azon körülmény is tanusít, miszerint Drummond legkevesbé sem hasonlít Peelhez. Különbben is M' Naughten már néhány év előtt ótalomért folyamadott a' hatósághoz, azon állítással, hogy a' toryk által szünet nélkül üldöztetik, mi már akkor is meggyőző tanuságot tön örülségiről. Drummond szerencsétlenségét egész London sajnálja. — A' királyné biztosság által szándékozik a' parlamentet megnyitni, s még folyvást Windsor kastélyban mulat, mivel az ottani levegő nagyon kedvező gyermekeire nézve. — Az utóbbi viharok iszonyu pusztításokat vittek véghez, s eddig már 72 hajótörés jelenték be a' kereskedői csarnokban; ezenél több ember veszté életét! — A' felsőházban Cleveland fogja a' választóiratot indítványozni. — Mult évben 150 angol mérőöldnyi új vasut nyitattott meg Angliában. Kevés év mulva a' nagy Angliát egyetlen meggyévé olvasztandják össze a' vasutak. —

Franciaország.

(A' választóiratit vitát megkezdették. Szerencsétlenség hószakadás által. Thiers vallomása.) A' választóiratit vitázatot a' minsterség ellen Beaumont nyitá meg a' követkamrában, s a' követek nagy multságára azt törekvék megmutatni, hogy a' mostani minsterség tulajdonkép nem is létezik, mert sem terve, sem rendszere nincs, és mindig jobbadán csak azt kényszerül tenni a' mit épen nem akart véghezvinni. Czélja min-

denesetre abban őszpontosul, hogy a' követkamra hatáskörét korlátozza, mi által azonban nagy ellenzést idéze nyakára, minélfogva hatályossága a' külföld ellenében egészen megsemmisült. Mit lehet aztán illy kormánytól reményleni, azt könnyen képzelhetni, miután a' hazában gyűlölik azt, külföldön pedig megvetik! — Valsenestre helységet jan. 15ikén nagy hózuhatag egészen eltemeté hajnal tájban; a' lakosok aludtak, s még fölébredésükkor sem sejték iszonyu szerencsétlenségüket, 72 embert épségben ástak ki a' szomszéd falu lakosi, 10 azonban áldozatja lett e' szomorú eseménynek. — Thiers nem rég így nyilatkozott Molé grófról: „Én azt hiszem, hogy Molé urnak nincs elve.“ — Barátja, kihez e' szót mondá, viszont e' kérdést intézé hozzá: „Vajjon nem mondhatná e' önről Molé ugyan ezt?“ — „Oh nem, — viszonzá (ha igaz!) erre Thiers, — mert én már sokszor megváltoztattam elvemet!“ — Rachel színésznő legközelebb Phaedra szerepében lépett föl. —

Külföldi elegyír.

A' lipesei köz. lap Sturza moldvai fejedelemnek hoszpodárságrul lemondandását bizonyosnak állítja 's így a' moldvai új fejedelemválasztás rokon másalészen a' bukarestinek 's mindezen dunamelléki tartományok fejedelem-változásibul, t. i. a' szerb, oláhországi és moldvaibul egyedül a' moszka huzand hasznot. — A' szerb ügy még sem intézetett el, sem a' diván, sem a' nagyhatalmak szőnyegén.

Ejsza a' amerika'nak volt elnöke Jackson tábornok egy iratában ismét a' papirospénz 's minden nem készpénzü fzetésre alapított bankrendszer ellen nyilatkozott.

A' francia pair kamrában Tascher gróf indítványára egy a' lengyelég ügyét Oroszország ellen pártoló toldalék a' válasz-feliratba elfogadták.

Mennyiben az angol egyház tetemes veszteséget szenved tagjainak a' puseysmus és katholika sz. egyház keblébe térésök által, majd annyiban helyre látszik az pótoltatni, számos dissenternek az angol egyházba lépése által.

É R T E S I T Ő.

Épen most hagyá el a' sajtót és Heckenast Gusztáv 's általa minden hiteles könyvárusnál kapható:

„MAGYAR ÉLETKÉPEK.“

Szerkeszti **Frankenburg Adolf.**

TARTALMA: Előszó, **Fáy Andrásról.** — Egy iskolai kaland (humoristiai beszély), **Kuthy Lajostól.** — A' szép **Julcsa** (néprege), **Tárkányi Bélától.** — **Lanka** (történelmi beszély), **Ney-től.** — Egy kis tapasztalás. (szeszélyes életkép), **Gaálról.**

Első (hat íves) füzet, nagy Sad réthben, finom velinen 's csinos borítékban. **Ára 2 ezüst huszas.**

Az első füzet átvételével előfizetesképen a' másodiknak ára is letéteik, mellyért aztán a' 6dik füzet ingyen fog kiszolgáltatni. Szinte mind a' hat füzet-re is fogadtatik el előfizetés 4 pengő forintjával.

Heckenast Gusztáv
kiadó könyvkereskedésben.

Mezőhegyesi árverések.

Kollár-kádár-épületfa-mész- 's üveg-árverés. Mezőhegyesen f.é. apr. 3. 1843. szokott regg. 's délutáni órákban, az alább jegyzett faneműknek, mésznek 's üvegnek, 1844. katonai évre kiállítatásairánt árcsökentés fog tartatni. A' kiállítandó mennyiség hozzávetőleg következő: 2200 mérő faszén, 100 d. tengelyfa, 280 d. közöns. kocsirud, 5300 dar. keréktalp, 7000 d. küllőszárny, 4000 d. rudszárny; 25 db. hengersizárny, 680 db. karfa, 50 db. oldalfala, 100 kerékagy, 300 kisafa, 300 lógórud, 300 ökörjárrom, 400 hosszú, 420 rövid oldalzár, 125 darab juha, 100 kurta széna-gereblye nyeleüstül, 3,800 szénavilla, 500 hosszú, 200 kurta széna-villa-nyél, 150 d. hársfa gabonalapát, 360 tölgyfa istállólapát, 150 d. ökörostornyél, 200 hat- 's 200 tíz akóra abroncs, 6 d. fenyűkutsó [2° hosszú 10—11" vastag], 400 egy, 1500 hat, és 500 tíz akós hordódonga, 500 egy- 500 hat-300 tíz-akós hordófenék, 10 bakkosár, 36 koczikas, 12 kátrány-csobány, 200 vendégoldal, 10,000 nyírfaseprű, 1 fatörzsök, 530 petren-czerud, 30 szoritórud, 80 bálványserpenyű, 400 malomfog, 80 sompereszlen, 50 kemenczelapát, 80 szénvonó, 120 d. puha lapátnyél; 100 eketalpdeszka, 600 kormánydeszka, 80 puhadeszka, 30 hársdeszka, 50 tölgydeszka, 400 gerendely, 40 kemény szénvonónyél, 100 ekeszarv, 100 túskeborona, 200 d. fa vasboronához, 530 boglyarud, 25 vizesobány, 20 d. jármosszán, 10 szánléc, 100 ezer pu-

hazsindely [18" hosszú és 3" széles] 150 darab gunyhófa, 5 d. 10 akós olaj- és 20 db. 6 akós vízfordó, 20 db. kis vízmerő kanta; 12 db. dézsa, 8 d. lúgzó, 4 d. kis szán, egy lóra, 40 első és 40 hátulós vasalatlan kocsikerek, 20 d. hajtótalp; 4 kéve kádárkáká; 2 d. szálfa szoritó-éknek [2° hosszú 8" átmérőjű] 40d. 10¹/₂ hüvely, 4 öles, 40 d. 3/6 öles, 50 db 3/4 '6 öles kemény épületfa, 60 db tölgy-, 40 darab bukfa 3/6 hüvelyknyi 16 lábnyi hosszú faragott ablakfa, 40 drb 3" vastag, 10" széles, 3° hosszú tölgyfa, 14 db 4° és 4' hosszú 13" átmérőjű negyszögű kutszlop 16 drb. 6° hosszú kutrovaték [belső szélesség 20" mélység 14"] 500 kőből bányási oltatlan mész, 2000 d. 2° hossz. puha faragott lécz 80 schok üvegtábla. E' tárgyak kézhöz szolgáltatása legfőlebb apr. végeig 1844. történendő. 2—3.

F. évi april 4kén délelőtti 9 óraker Mezőhegyesen 1844ikre megkivántató 450 erdei öl bükk és 450 öl cser-hasábfára árcsökentés fog tartatni. E' kemény fának jól kiszáradtnak és 36 hüv. hosszúnak kell lenni, 's a' szállításnak 1843. nov. végeig kell véghez menni, a' Maros innessó partján Pécskán. Ez árcsökentésre az erdőtulajdonosok 's egyeb vállalkozók azon meggyezéssel hivatalosak, hogy az árverés előtta' bánatpénzt, készpénzben tartoznak lefizetni. 2—3.

F. évi. april 4én délelőtti 10 óraker Mezőhegyesen 1843. katonai évbén, agyon-szurt vagy elhullott lovakról, 's levágot

vagy döglött ökrökrül nyereendő bőrök-re árverés fog tartatni, mellyre minden venni szándékozó hivatalos. A' bőrök átvétele minden hónapban történendő, pár nappal az elmúlt hó után. Minden szerződésre lépő tartozik magát alávetni a' Magyarországon divatozó föltételeknek. Bánatpénzü árverés előtt a' két fa-szállításra külön 40 for., minden bőrfajra általánosan 15 p. for. fizetendő, utána pedig ováspénzü minden egyes fa-szállítástól és börnemtül 10p. ft készpénzben. Ez árverésre írásbani ajánlatok is elfogadtatnak; de csupán azon esetben: a) Ha az illy ajánlatok az árverés bezárta előtt érkeznek és ellátvák bánatpénzzel, vagy annak letételéről bizonyítványval; b) Ha az illető ajánló világosan kijelenti, hogy az árverési föltételektől eltérni semmi tekintetben nem szándékozik, sőt inkább úgy lekötölezi magát írásbani ajánlatával, mintha az árverési föltételek föl-olvasásán jelen lett 's a' jegyzőkönyvet aláírta volna; c) ha egyszersmind kötelezi magát ajánlatában, hogy azon esetre, ha legfőbbbetégerő maradna, erről hivatalos tudósítás után, a' bánatpénzt azonnal ováspénzzé egészítendő ki, ha pedig ezt elmulasztaná, egészen úgy aláveti magát a' bírői bánásmódnak, mintha az ováspénzt letette 's az árverési tárgyat tettleg átvette volna, egyszersmind az ováspénz lefizetésére törvényesen kényszeríthetvén. Ha az illy írásbani ajánlat meghaladja a' szóval ígért legmagasb árt, ugyaz árverés folytattatik a' jelenlevő ajánlattevővel; ha pedig egyenlő az ajánlat, ugy a' szóbeli ajánlaté az elsőég Olly írásbani ajánlatnak ninesen helye, mellyben a' vállalkozó azt ajánlja, hogy bizonyos pCttel többet ad a' legfőbbbet igérőnél. Az árverés egyéb feltételei a' helyszínen fognak közöltetni. A' magyar országai cs. kir. ménesintézetől Mezőhegyesen január 21én 1843. **Boxberg** ezredes. 2—3.

Serház- mészárszék- és pusztla-haszonbértés.

T. Csongrád-megyében keblezett Szentés városnak következő majorsági, kisebb kir. és uri haszonvételei fognak az alább kijelölt időkben és föltételek alatt árverésen haszonbérbe adatni:

1) f. 1843d. évi mart. 28kán délelőtti órákon a' sérfozés és méretés joga, ahoz szükséges serházzal, és ugy ser, mint pálinkaégetéshez tartozó, épületekkel, malommal és műszerekkel, — és 82 hold földdel együtt 1844. évi jan. 1től számitaradó 6 évre. — Ajánlják a' nevezett haszonvételt: a) a' serháznak a' város közelében mintegy 1/4 órányira, b) épen a' közel Tiszával közlekedésben levő Kureza folyó partján fekvése; c) a' ser-elemesztő városnak több mint 20 ezer, és a' szomszéd helységek 's m -jorsági több pusztának szinte számos főbüll álló népessége, d) a' marha és sertés hizlalásra szükséges vagy istálló és ólak. — A' bánatpénz 1000 pft.; ezenkül a' haszonbérlet az 1/4 évi ovópénzen kívül 6000 pftnyi biztosítéki értéket v. fekvő vagyonyban kimutatni, vagy expromissorokkal biztosítani tartozik.

2) f. 1843ik évi mart. 29kén a' marha és juhhus-vágatási 's méretési jog, — két különböző haszonbérletnek két részben, mindegyiknek külön 300 hold földek használatával együtt jövő 1844. évi január 1től 6 évre terjedőleg, a' piacon mindegyiknek egyegy — a' város felső részén egyiknek, alsó részén a' másiknak ismét nagy mészárszékkel haszonbérbe adatik; —

3) f. 1843. évi mart. 30kán Szentés városnak, a' várostól mintegy 2 órányi távolságra fekvő és 1176 hold 9°/₁₀₀₀ kiterjedésű, egy szántásra, mint kaszálásra 's legeltetésre alkalmas, és gazlalkodáshoz szükséges, és elegendő lakó- és kertész-házakkal, marha- és ló-istállókcal, aklokcal, takarmányos kertekkel és jó kutakkal ellátott Eperjes nevű pusztája, f. e. octob. 15 napjától kezdve 6 évre árverésen haszonbérbe adatik. Bánatpénz lesz 500 pgo ftt.

Mind a' három rendbeli haszonbérnek többi feltételeit megérthetni a' haszonbérbe-adó város bírői vagy jegyzői hivatalánál. 1—3.

Békesmegyei Gyula m. városban az urod. serház jövő sz. Györgynaptól árverés nélkül bérbe adatik. Vállalkozók f. é. martz. 15ikeig személyesen vagy bérment levelekkel mindennap jelentkezhetnek az urodalmi főnöknel, hol a' föltételek is láthatók. 1—3